

«ANDKE KOOLILE ...

...rohkem häid õpetajaid!» nõudsid koolidirektorid üleliidulisel hariduskongressil paari aasta eest.

Lõpuks õnnestus kõnetooli pääseda ka pedagoogil ja too tõestas, et väga raske, isegi võimatu on saada headesks õpetajateks, kui koolides ei ole häid direktoreid.

Kooliteemalistel näitustel aga pakutakse kooli jaoks üha uusi häid õppevahendeid.

Seega kolm erinevat nägemust õppetöö parandamiseks. Milline nendest võiks olla kõige olulisem? Selliselt esitasin probleemi haridusministeeriumis intervjuuküsimusena õppetehnilise osakonna juhatajale hr. Jaan Vaitmaale seoses Tallinnas ettevalmistatava uue rahvusvahelise (osalevad Läänemeremaad) õppevahendite näitusega.

«Tänapäeva kooli on neid kõiki vaja, ja — korraga!» vastati. Andke koolile, mida haridus vajab. Õpetaja heaks tööks häid õppevahendeid. Hea tööõhkkonna ja -tingimuste loomiseks peab kooli juhtima avara silmaringiga loovisiksus, haritud pedagoog.

Härä Vaitma oli näitustega seotud juba siis, kui Moskvas toimus esimene rahvusvaheline õppevahendite väljapanek N. Liidus «Kool 1974». Küsisin, mida erilist on meele toleaegetest muljetest?

«Mäletavasti oli osa külastajaid, eriti õpetajad, nähtust vapustatud.»

Milline võiks olla vahepeal koolides toimunud muutustes selliste näituste osatähtsus?

«Saadi näha, mida võimaldavad hästisisustatud aine-

kabinetid. Levisid prospektid ja õpetajad tegid endile märkmeid. Sõlmitud kokkulepete kohaselt hakkas saabuma importseadmeid. Üleliidulise tööstuse inertsuse tõttu aga säilisid kõik põhilised vanad hädad.»

Nii oli kabinetsüsteemi laitel kerge otsida süsteemi puudusi. Leiti üles ilus nimi PESA-klass (nagu Kiire papa poisslapsel) ja esitati seda omapoolse ideaalmudelina. Ideest vaimustusse sattunud koolijuhid andsidki senistele saavutustele ainekabinettide rajamises tagasikäigu.

«See tagasisamm, lisaks kaotustele sisulises töös, määrab edaspidise takistuse näitustel pakutava uue õppevarustuse kasutuselevõtmisele. Seega ühelt poolt rahvusvahelise näituse kõrgetasemelised ainekabinettide läbitöötlused ja teiselt poolt tavaklassi vilets kriit-tahvel...»

Eks viletsus taastoodab ikka üha omasugust. Olukorra praegusesse seisu viijad on oma kasvatus ja harjumused saanud N süsteemi koolidest. On kuulda, et arenenud maa-des antakse kõik uuem ja parem ikka koolidele. Andkem koolile, mis hariduse kohus.

Mis võiks saada seekordse Tallinnas toimuva näituse kõige tähtsamaks tulemuseks?

«Juba enne näituse avamist algavad nõupidamised, loengud ja pressikonverentsid spetsialistidele. Siis sõlmitakse töökokkulepped ja selguvad ka lõplikud tulemused. Aga mida rohkem rahvast külastab näitus, seda rohkem on võimalusi, et uued ideed levivad nii koolidesse kui ka kodudesse.»

Mida kasulikku saab anda nii kõrgetasemelise näituse vaatamine väikeste algkoolide õpetajatele?

«Näitusest võtab eelteadete kohaselt osa üle 40 firma. Palju võib tõepoolest olla kõrgkoolidele, aga selle eest on väljapanekute temaatika laialdane: projektsioonitehnika, õppetelevisioon, lingvafooniseadmed, koolimööbel, arvutid ja nende programmid, kontorivahendid ja abiseadmed jne. Kuid ka palju kirjandust ja kõik kokku võimaldab külastajatel näha perspektiivi koolivarustuse alal. Ja selles ei ole vahet suure või väikese kooli, lasteaiakasvataja või ülikooli õppejõu vahel. Moskvas on sellistel näitustel alati liikunud pidevalt ka uudistavad õpilasterühmad ja -ekskursioonid. Isegi vanemad — vist endised pedagoogid, käivad ringi, lapselapsed käekõrval.

Näituse toimumine koolivaheajal, oma vabariigi pealinnas, peaks eriti soodustama sellest osasaamist.»

NB!

Näitus «Tehnilised õppevahendid '90» toimub Tallinnas Pirita tee 28 sinises saalis. Spetsialistidele algavad kohutumised iga päev juba kella kümnest. Näitus on avatud kõigile soovijatele 1.—5. novembrini iga päev kuni kella kuueni õhtul. Sissepääsu ajad on siiski erinevad: 1. nov., neljapäeval alates kella 13st, kahel järgmisel päeval kella 12st ja kahel viimasel päeval juba kella 10st alates.

VAINO RAUBA